

Mijn column nummer 102

Gratie en garantie

Ruim twintig jaar lang zijn stortplaatsen uit de gratie geweest. De voedingsbodem daarvoor was de angst voor wat daarin zou kunnen zitten. Dat wist je nooit zeker. Elke stort was een *black box*. Bouwen op een stortplaats deed je al helemaal niet. Sterker nog: veel huizen die op een stort stonden werden afgebroken vanwege diezelfde angst. Stortplaatsen waren tijdbommen. Als het vandaag al goed ging, dan kon dat morgen plotseling anders zijn.

Geleidelijk is de angst bij deskundigen verdwenen. Daarvoor in de plaats kwamen hanteerbare getallen. Je hoefde niet bang te zijn. Zelfs niet als de interventiewaarde werd overschreden en de computer verspreiding van stoffen voorspelde. Het geval was wel ernstig, de sanering wel urgent. Die termen zorgden bij bewoners voor nog meer angst, paniek en woede. Vooral als snelle actie uitbleef. Sommige deskundigen gaan weer een stap verder. Zij laten zich niet leiden door getallen, maar door de dynamiek in stortplaatsen. In en onder het gestorte materiaal spelen zich allerlei nuttige processen af. Schadelijke stoffen worden afgebroken of vastgelegd. Een stortplaats is dus geen probleem, maar een kans! Er komen zelfs voorstellen om huizen te gaan bouwen op dezelfde stortplaatsen waar deze nog niet zo lang geleden zijn gesloopt.

Stortplaatsen kun je afgraven en ontdoen van opnieuw te gebruiken materiaal als puin en zand. Zo reduceer je het oorspronkelijke stortvolume, creëer je nieuwe ruimte en voorkom je dat er elders moet worden ontgrond.

Is daar nou iets op tegen? Eigenlijk maar een ding: als het maar op één stortplaats misgaat, zullen bewoners van alle stortplaatsen zich massaal gaan roeren. En is er dan een bestuurder die kan garanderen dat alles veilig is? Een stortplaats is dan weliswaar geen tijdbom, maar het blijft een *black box*! Bij het bewonen van een stortplaats zou de garantie moeten horen dat dit veilig is. Wie gaat die garantie geven?